

Almindelighed. Det lyder: „Til Hedeselskabet i Almindelighed“, og det lyder: „Til Landbruget i Almindelighed“ og „Til Fiskeriet i Almindelighed“, „Til Haandværket i Almindelighed“, „Til Handelen i Almindelighed“ — vi have en hel Del Almindeligheder paa Finansloven. Jeg ved ikke, hvorledes disse Penge bruges, men jeg holder ikke rigtig af dette Udtryk: „i Almindelighed“. Jeg vilde hellere have, at Staten, naar den bevilger sine Midler til saadanne Foretagender, gav dem til ganske specielle Formaal, og at disse Udgifter „i Almindelighed“ afholdtes af Foreningerne selv og af deres eget Kontingent. Jeg har en lille Mistanke om, at Sparsommelighedsdriften eller Økonomidriften bliver nok saa stor hos de forskellige Foreningsbestyrelser, naar de vide, at Udgifterne i Almindelighed skulle de gøre Rede for overfor deres Generalforsamlinger, at de skulle gøre Rede for, hvad deres Medlemsbidrag er gaaet til, end naar de kunne sige, at det har Staten givet. Thi det er nu blevet en ret almindelig Ting ude i Landet, mere almindelig, end vi maaske egentlig tro her inde i dette Ting, at der er mangfoldige Mennesker, som se saaledes paa det, at naar Staten har hjulpet til ved en Ting, have de fundet Pengene, uden at det kommer dem noget ved. Det er virkelig en Tankegang, som ikke er gaaet saa helt lidt ned i Befolkningen; det er Penge, de ere komne let til, let komme de, og let gaa de, saadan som det sædvanlig gaar i Livet.

Saa have vi ogsaa en Post til Centralforeningen for Tyendesporeforeninger i Almindelighed. Denne Post er ikke saa farlig stor, men jeg vilde gerne have givet den en lidt anden Adresse. Jeg tror nemlig ikke, det er heldigt med Centralforeninger paa det Punkt, jeg tror, det var meget bedre at have Sognesporeforeninger. Og jeg har nogen Erfaring fra et Par Steder, hvor man med stor Fordel har oprettet saadanne Sognesporeforeninger, og hvor der har været dertil egnede Mænd, som have taget Sagen i deres Hænder. Og de have saa brugt et Middel til at faa unge Mennesker til ikke at bruge deres Penge, men sætte dem hen til bedre Tider, naar de fik større Brug for dem. Og det Middel, de have brugt, har været et

dobbel. Efter Regler, som jeg ikke her skal komme ind paa, have de sørget for, at naar Sparerne naaede til et vist Punkt, fik de 6 pCt. af deres Penge i Stedet for 4, og det har haft den Virkning, at i disse Sogne, jeg her taler om, have de haft den Fornøjelse, at mangfoldige unge Mennesker, som ellers ikke, naar de vare i den Alder, at de vilde stifte Hjem, havde haft noget, nu have staaet med en ret pæn Sum i Hænderne, saaledes at de have kunnet bringe sig selv i Vej. Og her tror jeg, at Staten kunde bruge de 8 Tusind og maaske endda noget mere til en Hjælp til at faa Ejendomsdriften hos Ungdommen sat noget op. Det er forfærdelig almindeligt, i alt Fald i Provinsbyerne, at naar to Mennesker skulle til at sætte Bo — og jeg tvivler ikke om, at det er lige saadan her i København —, gaar det til paa den Maade, at saa købe de et Møblement paa Afbetaling, og saa snart der saa tilstøder dem et Uheld af en eller anden Art, savne de al Modstandsevne, og saa ere de øjeblikkelig i Trang. Her er et Omraade, hvor jeg gerne i den bedste Hensigt vil vende mig til Socialdemokratiet. Der er her et farlig Punkt for unge Mennesker i Byerne, og det er Overgangen fra Lærling til Svend. De komme her fra den lille Lærlingeløn over til fuld Svendeløn. Jeg har ikke det mindste imod, at de gaa over til den fulde Svendeløn, men jeg vil anbefale en Form, som jeg selv med Held har brugt overfor enkelte af dem, nemlig at tale med dem om det. Og Socialdemokratiet kunde i saa Henseende være til stor Støtte igennem Fagforeningerne, hvis de ville, og jeg er sikker paa, at de derigennem vilde fremme Ejendomsdriften. De unge skulle selvfølgelig have deres Penge, men de skulde have dem saaledes, at der ved dette ret store Spring blev formidlet en Overgang, saaledes at der i et Aarstid blev indsamlet en Del af denne ret betydelige Løn, de faa, som saa blev overrakt dem i Form af en Sparekassebog, naar Aaret var omme. Jeg er ganske overbevist om, at i det Øjeblik, der blev overrakt dem en saadan Sparekassebog — jeg har set Eksempler paa det —, og de saa, at nu var der noget i den, vakte det deres Lyst til at fortsætte, og det vilde bidrage til at fremme